

PREVOD

DOPOLNILNI PROTOKOL IZ NAGOJE IN KUALA LUMPURJA O ODGOVORNOSTI IN NADOMESTILIH H KARTAGENSKEMU PROTOKOLU O BIOLOŠKI VARNOSTI

POGODBENICE TEGA DOPOLNILNEGA PROTOKOLA SO SE –

KOT pogodbenice Kartagenskega protokola o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (v nadaljnjem besedilu: Protokol),

OB UPOŠTEVANJU načela 13 Deklaracije o okolju in razvoju iz Ria,

OB PONOVNEM POTRJEVANJU previdnostnega pristopa iz načela 15 Deklaracije o okolju in razvoju iz Ria,

OB PRIZNAVANJU potrebe po sprejetju ustreznih ukrepov za odzivanje v primeru nastanka škode ali obstoja zadostne verjetnosti za nastanek škode v skladu s Protokolom,

OB UPOŠTEVANJU člena 27 Protokola –

DOGOVORILE O NASLEDNJEM:

Člen 1**Cilj**

Cilj tega dopolnilnega protokola je prispevati k ohranjanju in trajnostni rabi biološke raznovrstnosti, pri čemer se upoštevajo tudi tveganja za zdravje ljudi, z zagotavljanjem mednarodnih pravil in postopkov glede odgovornosti in nadomestil, ki se nanašajo na žive spremenjene organizme.

Člen 2**Uporaba izrazov**

1. Izrazi, uporabljeni v členu 2 Konvencije o biološki raznovrstnosti (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) in členu 3 Protokola, se uporabljajo tudi v tem dopolnilnem protokolu.

2. Poleg tega za namene tega dopolnilnega protokola:

(a) „konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola“ pomeni konferenco pogodbenic Konvencije kot zasedanje pogodbenic Protokola;

(b) „škoda“ pomeni škodljiv učinek na ohranjanje in trajnostno rabo biološke raznovrstnosti, pri čemer se upoštevajo tudi tveganja za zdravje ljudi, ki:

(i) je merljiv ali kako drugače ugotovljiv ob upoštevanju, kadar je to mogoče, znanstveno določenih izhodiščnih vrednosti, potrjenih s strani pristojnega organa, ki upošteva vsakršna druga odstopanja, ki se pojavijo bodisi kot posledica človekovega delovanja bodisi naravna odstopanja, ter

(ii) je znaten v smislu odstavka 3 v nadaljevanju;

(c) „upravljavca“ pomeni vsako osebo, ki ima neposreden ali posreden nadzor nad živim spremenjenim organizmom, ki

lahko, kot je to ustrezno in določeno v nacionalnem pravu, med drugim vključuje imetnika dovoljenja, osebo, ki je živi spremenjeni organizem dala na trg, izvajalca, proizvajalca, prijavitelja, izvoznika, uvoznika, prevoznika ali dobavitelja;

(d) „ukrepi za odzivanje“ pomenijo primerne ukrepe za:

(i) preprečevanje, zmanjševanje, omejevanje, blaženje ali drugačno preprečevanje škode, kakor je to ustrezno;

(ii) obnovo biološke raznovrstnosti z ukrepi, sprejetimi v naslednjem prednostnem vrstnem redu:

a. obnova biološke raznovrstnosti na stanje, kakršno je bilo pred nastankom škode, ali na kar najboljši približek takšnega stanja, in kadar pristojni organ ugotovi, da to ni možno;

b. obnova med drugim s pomočjo nadomestitve izgubljene biološke raznovrstnosti z drugimi elementi biološke raznovrstnosti za enako ali drugačno vrsto rabe bodisi na isti bodisi na drugi lokaciji, kakor je to ustrezno.

3. „Znaten“ škodljiv učinek se določi na podlagi dejavnikov, kot so:

(a) dolgoročna ali trajna sprememba, ki se razume kot sprememba, ki je ne bo mogoče popraviti z naravnim okrevanjem v razumnem časovnem obdobju;

(b) obseg kvalitativnih ali kvantitativnih sprememb z negativnim učinkom na elemente biološke raznovrstnosti;

(c) zmanjšanje zmožnosti elementov biološke raznovrstnosti za zagotavljanje dobrin in storitev;

(d) obseg vsakršnih škodljivih učinkov na zdravje ljudi v smislu Protokola.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta dopolnilni protokol se uporablja za škodo, ki jo povzročijo živi spremenjeni organizmi in izvira iz njihovega čezmejnega gibanja. Zadevni živi spremenjeni organizmi so:

(a) namenjeni za neposredno uporabo kot hrana ali krma ali za predelavo;

(b) namenjeni za uporabo v zaprtih sistemih;

(c) namenjeni namernemu vnosu v okolje.

2. V povezavi z namernim čezmejnem gibanjem se ta dopolnilni protokol uporablja za škodo, nastalo zaradi kakršne koli nepooblaščen uporabe živih spremenjenih organizmov iz odstavka 1.

3. Ta dopolnilni protokol se uporablja tudi za škodo, nastalo zaradi nenamernega čezmejnega gibanja iz člena 17 Protokola, in škodo, nastalo zaradi nezakonitega čezmejnega gibanja iz člena 25 Protokola.

4. Ta dopolnilni protokol se uporablja za škodo, ki je nastala zaradi čezmejnega gibanja živih spremenjenih organizmov in se je začela po začetku veljavnosti tega dopolnilnega protokola za pogodbenico, na območje pristojnosti katere je bil ta čezmejni prenos opravljen.

5. Ta dopolnilni protokol se uporablja za škodo, nastalo na območjih v mejah nacionalne jurisdikcije pogodbenic.

6. Pogodbenice lahko za odpravljanje škode, nastale na območju njihove nacionalne jurisdikcije, uporabljajo merila, določena v mejah njihovega nacionalnega prava.

7. Nacionalno pravo za izvajanje tega dopolnilnega protokola se uporablja tudi za škodo, nastalo zaradi čezmejnega gibanja živih spremenjenih organizmov iz držav, ki niso pogodbenice.

Člen 4

Vzročna povezava

Med škodo in zadevnim živim spremenjenim organizmom je treba ugotoviti vzročno povezavo v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 5

Ukrepi za odzivanje

1. Pogodbenice v primeru škode, ki je predmet kakršnih koli zahtev pristojnega organa, od ustreznega upravljavca ali upravljavcev zahtevajo, da:

(a) nemudoma obvestijo pristojni organ;

(b) ocenijo škodo in

(c) sprejmejo ustrezne ukrepe za odzivanje.

2. Pristojni organ:

(a) ugotovi, kateri upravljavec je povzročil škodo;

(b) oceni škodo in

(c) določi ukrepe za odzivanje, ki bi jih moral sprejeti upravljavec.

3. Kadar relevantne informacije, vključno z razpoložljivimi znanstvenimi podatki ali podatki iz Urada za izmenjavo informacij o biološki varnosti, kažejo na to, da obstaja zadostna verjetnost za nastanek škode, če ne bi bili pravočasno sprejeti ukrepi za odzivanje, se od upravljavca zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe za odzivanje, s katerimi bi se takšni škodi izognili.

4. Pristojni organ lahko izvede ustrezne ukrepe za odzivanje, tudi in zlasti če tega ni storil upravljavec.

5. Pristojni organ je upravičen, da od upravljavca izterja povrnitev stroškov in izdatkov, povezanih s pripravo ocene škode ter izvajanjem vsakršnih ustreznih ukrepov za odzivanje. Pogodbenice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo tudi druge situacije, v katerih lahko da ni nujno, da se od upravljavca zahteva, da nosi te stroške in izdatke.

6. Sklepi pristojnega organa, s katerimi se od upravljavca zahteva sprejetje ukrepov za odzivanje, bi morali biti utemeljeni. O teh sklepih bi bilo upravljavca treba uradno obvestiti. Nacionalno pravo zagotavlja pravna sredstva, vključno z možnostjo upravnega ali sodnega pregleda takšnih sklepov. Pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom upravljavca tudi obvesti o razpoložljivih pravnih sredstvih. Uporaba takšnih pravnih sredstev ne sme ovirati pristojnega organa pri sprejemanju ukrepov za odzivanje v ustreznih okoliščinah, razen če je v nacionalnem pravu določeno drugače.

7. Pri izvajanju tega člena in z namenom opredelitve posebnih ukrepov za odzivanje, ki jih zahteva ali sprejme pristojni organ, lahko pogodbenice, če je to primerno, ocenijo, ali so ukrepi za odzivanje že predvideni v njihovem nacionalnem pravu o civilni odgovornosti.

8. Ukrepi za odzivanje se izvajajo v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 6

Izjeme

1. Pogodbenice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo naslednje izjeme:

(a) naravne katastrofe ali višjo silo in

(b) vojno ali civilne nemire.

2. Pogodbenice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo kakršne koli druge izjeme ali olajševalne okoliščine, ki se jim zdijo primerne.

Člen 7

Roki

Pogodbenice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo:

- (a) relativne in/ali absolutne roke, vključno za ukrepe, povezane z ukrepi za odzivanje, ter
- (b) začetek obdobja, na katerega se posamezen rok nanaša.

Člen 8

Finančne omejitve

Pogodbenice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo finančne omejitve v zvezi s povrnitvijo stroškov in izdatkov, povezanih z ukrepi za odzivanje.

Člen 9

Regresna pravica

Ta dopolnilni protokol ne omejuje katere koli regresne pravice ali odškodnine, ki jih upravljavec lahko terja od katere koli druge osebe.

Člen 10

Finančna varnost

1. Pogodbenice obdržijo pravico, da v svojem nacionalnem pravu zagotovijo finančno varnost.
2. Pogodbenice pravico iz odstavka 1 uveljavljajo v skladu s svojimi pravicami in obveznostmi po mednarodnem pravu ter ob upoštevanju zadnjih treh odstavkov uvodne izjave Protokola.
3. Konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola na svojem prvem zasedanju po začetku veljavnosti Dopolnilnega protokola sekretariatu naroči, da izvede celovito raziskavo, ki med drugim zajema:
 - (a) podrobnosti o mehanizmih za zagotavljanje finančne varnosti;
 - (b) oceno okoljskih, gospodarskih in družbenih vplivov takšnih mehanizmov, zlasti v državah v razvoju, ter
 - (c) določitev ustreznih subjektov, ki bodo zagotavljali finančno varnost.

Člen 11

Odgovornost držav za kršitve mednarodnega prava

Ta dopolnilni protokol ne vpliva na pravice in obveznosti držav v skladu s pravili splošnega mednarodnega prava glede odgovornosti držav za kršitve mednarodnega prava.

Člen 12

Izvajanje in povezava s civilno odgovornostjo

1. Pogodbenice v svojem nacionalnem pravu zagotovijo pravila in postopke za odpravljanje škode. Za izvajanje te obveznosti pogodbenice določijo ukrepe za odzivanje v skladu s tem dopolnilnim protokolom in lahko, če je to primerno:

- (a) uporabijo svoje veljavno nacionalno pravo, po potrebi vključno s splošnimi pravili in postopki o civilni odgovornosti;
- (b) uporabijo ali pripravijo pravila in postopke o civilni odgovornosti posebej za ta namen, ali
- (c) uporabijo ali pripravijo kombinacijo obojega.

2. Pogodbenice z namenom zagotovitve primernih pravil in postopkov v svojem nacionalnem pravu o civilni odgovornosti za materialno škodo ali osebno oškodovanje, povezano s škodo, kot je opredeljena v odstavku 2(b) člena 2:

- (a) nadaljujejo z uporabo svojega veljavnega splošnega prava o civilni odgovornosti;
- (b) razvijejo in uporabijo ali nadaljujejo z uporabo prava o civilni odgovornosti posebej za ta namen, ali
- (c) razvijejo in uporabijo ali nadaljujejo z uporabo kombinacije obojega.

3. Pri razvoju prava o civilni odgovornosti iz pododstavkov (b) ali (c) odstavka 1 ali 2 pogodbenice, če je to primerno, med drugim upoštevajo naslednje:

- (a) škodo;
- (b) standarde odgovornosti, vključno z objektivno ali krivdno odgovornostjo;
- (c) usmerjanje odgovornosti, kadar je to primerno;
- (d) pravico do vložitve zahtevka.

Člen 13

Ocena in pregled

Konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola pet let po začetku veljavnosti tega dodatnega protokola in nato vsakih pet let pregleda učinkovitost tega dopolnilnega protokola, če pogodbenice dajo na voljo informacije, zaradi katerih se takšen pregled zahteva. Pregled se opravi v okviru ocene in pregleda Protokola, kot je določeno v členu 35 Protokola, razen če se pogodbenice tega dopolnilnega protokola ne dogovorijo drugače. Prvi pregled vključuje pregled učinkovitosti členov 10 in 12.

Člen 14**Konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola**

1. Ob upoštevanju odstavka 2 člena 32 Konvencije je konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola namenjena zasedanju pogodbenic tega dopolnilnega protokola.

2. Konferenca pogodbenic kot zasedanje pogodbenic Protokola redno pregleduje izvajanje tega dopolnilnega protokola in v okviru svojih pooblastil sprejema odločitve, potrebne za spodbujanje njegovega učinkovitega izvajanja. Opravlja funkcije, ki ji jih nalaga ta dopolnilni protokol, ter smiselno opravlja tudi funkcije, ki so ji naložene z odstavkoma 4(a) in (f) člena 29 Protokola.

Člen 15**Sekretariat**

Sekretariat, ustanovljen s členom 24 Konvencije, je tudi sekretariat tega dopolnilnega protokola.

Člen 16**Povezava med Konvencijo in Protokolom**

1. Ta dopolnilni protokol dopolnjuje Protokol in ga ne spreminja.

2. Ta dopolnilni protokol ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic tega dopolnilnega protokola, ki izhajajo iz Konvencije in Protokola.

3. Razen če je v tem dopolnilnem protokolu predvideno drugače, se določbe Konvencije in Protokola smiselno uporabljajo tudi za ta dopolnilni protokol.

4. Brez poseganja v odstavek 3 ta dopolnilni protokol ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic po mednarodnem pravu.

Člen 17**Podpis**

Ta dopolnilni protokol je na voljo za podpis pogodbenicam Protokola od 7. marca 2011 do 6. marca 2012 na sedežu Združenih narodov v New Yorku.

Člen 18**Začetek veljavnosti**

1. Ta dopolnilni protokol začne veljati devetdeseti dan po dnevu deponiranja štiridesete listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu države ali regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, ki je pogodbenica Protokola.

2. Ta dopolnilni protokol začne za državo ali regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje, ki ga je ratificirala, sprejela ali odobrila ali pristopila k njemu po tem, ko je bila deponirana štirideseta listina v skladu z odstavkom 1, veljati devetdeseti dan po dnevu, ko je ta država ali regionalna organizacija za gospodarsko sodelovanje deponirala svojo listino o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu, ali na dan začetka veljavnosti Protokola za to državo ali regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje, pri čemer velja tista od možnosti, ki nastopi pozneje.

3. Za namene odstavkov 1 in 2 se nobena listina, ki jo deponira regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje, ne šteje kot dodatna k tistim, ki jih deponirajo države članice take organizacije.

Člen 19**Pridržki**

Pridržki k temu dopolnilnemu protokolu niso možni.

Člen 20**Odstop**

1. Kadar koli po dveh letih od dneva, ko je za pogodbenico začel veljati ta dopolnilni protokol, lahko ta pogodbenica odstopi od njega s predložitvijo pisnega uradnega obvestila depozitarju.

2. Vsak tak odstop začne učinkovati po izteku enega leta po dnevu, ko je depozitar prejel uradno obvestilo o njem, ali na poznejši datum, če je ta določen v uradnem obvestilu o odstopu.

3. Šteje se, da vsaka pogodbenica, ki v skladu s členom 39 Protokola odstopi od Protokola, odstopi tudi od tega dopolnilnega protokola.

Člen 21**Verodostojna besedila**

Izvirnik tega dopolnilnega protokola, katerega besedila v angleškem, arabskem, francoskem, kitajskem, ruskem in španskem jeziku so enako verodostojna, se deponira pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani, ki so bili za to ustrezno pooblaščen, podpisali ta dopolnilni protokol.

V Nagoji, dne petnajstega oktobra dva tisoč deset.